

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Carolus M. Romanorum Imperator, Et Francorum Rex,
Romano-Catholicus, Libris IV. Explicatus, Et Vindicatus**

Schaten, Nicolaus

Nevhsii, 1674

Cap. 8. Vtrum Imperium Romanum auctoritate Leonis Romani Pontificis
translatum sit in Carolum M.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-99067](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-99067)

CAPUT VIII.

Utrum Imperium Romanum auctoritate Leonis Romani Pontificis translatum sit in Carolum M.

Vulgata & nota contróversia de translatione Imperij à Græcis in Francos seu Germanos, quæ cum Lutheri hæresi, odio nimirum in Pontificem mota ab heterodoxis : nec tamen iidem inter se, ut in omni hæresi fit, consentiunt: dum alij jure belli à Carolo M. Imperium acquisitum volunt; alij dono Græcorum Imperatorum, aut transactione cum Græcis; alij successione hæreditariâ; alij electione Senatus populique Romani translatum contendunt. At nulli heterodoxorum quod Catholici asserunt, auctoritate Pontificis factum volunt. Alij hæc omnia miscent, conjunguntq; quo callidius fallant. Hos inter Nifanius ita pronuntiat: *Communis est sententia* (hæreticorum videlicet fratrum ejus) *Carolus Imperium partim armis occupatum sibi vendicavit, partim facta cum Constantinopolitanis pactione obtinuit, partim à senatu populoque Romano ultro sibi allatum suscepit, in quo Pontifex non nisi partes primarij civis, aut unius ex statibus habuit, à quo coronam impetitam accepit.* Falso hæc quidem, sed tamen mitius, quam Lutherus: nam ut Chytraeus testatur in Commentario c. 13. Apocalyp. Imperium quidem Germanicum à Papa constitutum, & in Carolum M. translatum, sed Papam in eare Antichristum, & bestiam in Apocalypsi descriptam præclare egisse docet; ideoq; Germanicū Imperiū non alio jure, quam Antichristi ad Francos, Germanosque pervenisse. Lutherum secutus Illyricus cum Centuriatoribus, Bibliander, Chytræus, cæteri; Lutherani: qui tamen in eo nobis gratiam magnam præstant, quod Pontifici adscribant translationem Imperij. Adeo *mentita est iniquitas sibi.* Nunc ordine singula paucis refellamus: nec multis opus, quando de hac re fuse Bellarminus lib. de translatione Imperij, Baronius ad annum Christi 801. Gretzerus Tom. 2. defens. Bellarm. Azorius p. 2. lib. 10. c. 2. alijque ab Azorio citati.

I. Non

I. Non hic quaestio est de Imperio Romano, quod à C. Julio Cæsare & Augusto ortum continuatumque est ad Constantinum M. id enim per vim & tyrannidem magis, quam per leges & jura cœpit, quamvis postea Senatus, populi que Romani consensu confirmatum sit. Qui deinde Augusto successerunt Cæsares, nec Christiani fuerunt, ij modo à populo, modo à Senatu, modo ab exercitu, modo à Pratorianis militibus, modo per vim & tyrannidem, modo ab ipsis Imperatoribus nominati, electi, creatique sunt, accedente tandem Senatus populive Romani aut tacito aut expresse consensu.

II. Neque hic quaestio est de Imperatoribus qui post Constantino M. usque ad Carolum M. successere, hi enim licet Christiani fuerint, ac perinde Romano Pontifici, ut Christi Vicario subjecti; attamen magis per successionem, quam electionem, Romani Pontificis auctoritate Imperatores facti sunt. Quanquam ex his nonnulli per vim & tyrannidem imperium sumpserint, alij vel ab exercitu vel ipsismet Imperatoribus nominati, electique adierint imperium. Quin & de his scripsit D. Thomas in opusculo de regimine Principum lib. 3. cap. 16. eos à Vicario Christi summo videlicet Pontifice dependisse. *Vnde, ut ipse inquit, ipsorum imperium ad exequendum regimen fidelium secundum mandatum summi Pontificis ordinabatur, ut merito dici potuerint executores, & Imperatores Dei, ad gubernandum populum Christianum.*

III. Quaestio verò est de Carolo M. & ijs Imperatoribus, qui Carolo M. successerunt, nam ab eo tempore Imperator à Romano Pontifice confirmari, inungi, sacrari & coronari cœpit; atque inde tanquam patronus & protector Ecclesiæ jurejurando promittere consuevit, se Ecclesiam, & Romanum Pontificem Christi Vicarium, ac Petri successorem defensurum. Hinc nunc quaestio procedit de Carolo M. unde is Imperatoriam potestatem consecutus sit: quam in rem multi tituli adferuntur, per quos eundem.

Primo, Carolus M. non accepit immediatè à Deo Imperij dignitatem. Certum quidem est, solius Dei dono id fieri potuisse, quemadmodum olim Deus Moysen, & plerosque alios Judices Hebræorum populo præfecit: ita Saulem & Davidem reges constituit, ita Aaronem in republ. Hebræorum, & Petrum in Ecclesia Christianorum, solius Dei benignitas summos Antistites fecit. Ac licet Pontifex Romanus, Petri suc-

cessor à Cardinalibus eligatur, supremam tamen in Ecclesia potestatem, ac jurisdictionem Spiritualem immediate à Deo accipit. Verum ejusmodi titulum Carolo M. non convenire, docent omnes veteres auctores, qui de Caroli M. coronatione, aut de modo quo ad imperium pervenerit, scripserunt. Neque hic controversia est, quando aut ex jure belli, aut ex Senatus populiq; Romani electione, alijsq; ex titulis illi Imperium adscribunt.

II. Carolus M. Imperium non acquisivit armis ac jure belli, ut Nifanias obtendit cum suis; id enim fieri debuit, postquam regnum Longobardorum in Italiâ occupavit, quod aliquando Romana provincia fuerat: at Carolus ex quo ab anno Christi 773. Desiderium Longobardorum Regem captum abduxit in Galliam, regnóque illo potitus est, ad annum Christi 801. quo à Leone coronatus est, nunquam sibi Imperatoris, sed Regis tantummodo titulum vendicavit, ut ex innumeris diplomatis constat. 2. Si quotquot Romanas provincias occuparunt armis, Imperatores sunt jure belli? quot ex Gallia, Hispania, Germania, Anglia occupata, Romanisque erepta, Imperatores habebimus: id quod nemo sanæ mentis dicet. 3. Imperium Occidentale extinctum est in Valentin. III. Imperatore, inde ad Augustulum, cæteri umbra potius Cæsarū, quam Cæsares fuere. Quando & Odoacer Herulorū Regulus ac primus Germanorū qui Romam occupavit & Regis nomine per multos annos Italiam obtinuit. Cui successit Theodoricus Gothorū Rex, urbis inuasor, & Rex Italiae clarissimus, neuter tamen ex eo se Imperatorem tulit. 4. Carolus M. nunquam Romanorum hostis sed patricius Romanorum ab Hadriano Pontifice renuntiatus, urbem Romanam occupavit: Imò dum in primo adventu Romam veniret, petijt à Pontifice facultatem ingrediendi Urbem: inde & nihil unquam hostile per omnem vitam egit ad Urbem sui juris faciendam. Quo ergo jure belli sibi ex eâ imperium vendicavit? 5. Neq; Carolus sibi ex illo titulo, neq; ullus scriptorum Carolo imperij dignitatem adscripsit. Unde ergo hic titulus ex jure belli, nisi ex commentis heterodoxorum?

III. Carolus M. Imperium nec donatione, nec pactione, aut transactione à Græcis & Constantinopolitanis Imperatoribus acceptum, transtulit ad Germanos. Justinianus quidem Imperator Orientis, Italiam, Romamq; per Belisarium anno Chr. 537. receperat, inde Exarchi
ab

ab Imperatoribus in Italiam mitti soliti, (postquam maxima ejus pars à Francis & barbaris occupata jam esset,) ad regendas imperij Occidentalis reliquias; ijque non Romæ, sed Ravennæ confederunt. Ac miserum status Imperij, ex quo in Oriente Imperatores plerique aut impij, aut schismatici, aut hæretici: quales postremum Leo Isauricus, & Copronymus: interim per Occidentem non nisi umbra Imperij apud Exarchos relicta; donec divino tandem consilio Carolus M. Franciæ, & Italiæ Rex, domitorque Saxoniarum, à Leone Pontifice Imperator est coronatus. Quæ in translatione imperij, nulla Græcorum Imperatoris, aut donationis, aut pactio intervénit. I. Quod famâ hujus coronationis perlata ad Græcos Imperatores, vehementer illi commoti sint, & indignati, testis Eginardus Caroli M. Cancellarius, ac scriptor ejus vitæ; is expositâ coronatione, ita subijcit: *Invidiam suscepti nominis Constantinopolitanis Imperatoribus super hoc indignantibus, magnâ tulit patientiâ, vicique eorum contumaciam magnanimitate.* Eadem Sigebertus in Chron. & Crantzius lib. 2. Saxoniarum, cap. 8. repetit. II. Crebræ quidem legationes Caroli M. ad Græcorum Imperatores, & vicissim ab ijs ad Carolum M. quales in Francorum annalibus memorantur, anno Christi 798. ante coronationem Irene, ad Carolum pro captivorum restitutione; anno Christi 802. post coronationem ab Irene, pro pace inter Francos & Græcos; anno Christi 803. Nicephori qui Irene successerat, pro impetranda pace; anno Christi 812. Caroli legatio ad Michaëlem, qui Nicephoro successerat, & Michaëlis ad Carolum, quâ pax confirmata, & legati Carolum Græcâ linguâ laudantes, Imperatorem βασιλέα, vel inviti tandem appellarunt. Nulla in his legationibus mentio, aut de donatione imperij, aut pactio cum Græcis Imperatoribus: unde ergo hic titulus aditi imperij, nisi ex cerebro tuo? aut sit tantus es historicus, profer hujus donationis, & transactionis tabulas. Ego tibi præter Annales Francorum, sisto Aimoinum, lib. 4. c. 90. & 91. Paulum Diaconum lib. 23. Adonem Viennensem in Chronico, Reginonem lib. 2. Ottonem Frisingensem lib. 5. c. 31. Cedrenum in compendio hist. Zonaram in Annal. Ursbergensem, Hermannum Contractum, Sigebertum in Chronico, Blondum lib. 1. decad. 2. qui coronationem Caroli à Leone Pontifice factam referunt, nullâ mentione factâ pactiois hujus, aut donationis Græcorum: quod tamen in re tam memorabili facere oportebat.

IV. Non etiam Carolus M. imperij dignitatem consecutus est auctoritate Senatus populi que Romani, id enim si factum fuisset in Carolo M. deberet aliquot Senatus Consultum, aut plebiscitum proferri, in hac imperij translatione; quod nec in Annalibus Francorum, nec ab alijs scriptoribus est proditum. Imò hoc coronationis consilium tam occultum fuit, teste Eginardo in Carolo M. vita: *Se eo die, quamvis principia solemnitas esset, Ecclesiam non intraturum fuisse; si Pontificis consilium praeire potuisset*: Viden' ut ad Pontificis consilium, non ad Senatus consultum referat? unde non nisi populi acclamatio, post coronationem facta memoratur ab historicis. I. post Monarchiam à C. Julio Cæsare, & ab Augusto constitutam, Cæsares vel ab alio Principe nominabantur, vel ab exercitu creabantur, vel successionem quadam hæreditariâ subrogabantur. Quos verò Senatus, aut populus creavit, ij & paucissimi fuerunt, & non diu tolerati. Sanè ex tanto numero Principum Romanorum Onuphrius lib. de Concilijs Imp. duntaxat tres à Senatu populoque electos numerat: Nervam, Maximum cum Balbino, & Tacitum. Et in his Nerva arbitrio legionum, ut Aurelius; aut favore Præfecti Prætorio, ut Eutropius refert, creatus. Tacitus quidem à Senatu electus, sed jubente milite, ut à Vopisco relatum. Adeoque tum imminuta erat Senatus populi que auctoritas, ut per ludibrium *Senatorij* appellarentur *Cæsares*, quotquot illi creaverant. Itaque cum jam dudum derogatum esset Senatus populi que auctoritati, quis credat post annos DCCC. id sibi Senatum populumque in electione Carolo M. sumere ausum fuisse? omnia hæc confirmantur ex potestate Pontificis in urbem Romanam, de qua supra relatum est. III. Pontificis auctoritas & potestas à Christo est data Vicario suo, & successoribus Petri. Unde in hoc est supra Senatum populumque Romanum Pontifex, ut poscente necessitate Imperatorem creare, & Christiano populo dare possit. Quare omnes Scriptores, uno ferè Onuphrio excepto, coronationem Carolo M. & translationem imperij Leoni Pontifici adscribunt.

V. Igitur quæ verissima est sententia, imperium Romanum translatum est à Græcis ad Francos, & Germanos, summi Pontificis auctoritate. Id primò conficitur ex dictis: Nam cum nec immediate à Deo, nec jure belli, nec Græcorum donatione aut pactione, nec Senatus populi que Romani auctoritate, nec hæreditariâ etiam successionem, ut per se constat

constat, sit factum; relinquatur id solum Pontificis auctoritati adscribendum esse. Confirmatur primò hæc sententia tam veterum, quàm recentiorum Scriptorum testimonijs, quorum supra triginta adducit Bellarminus, Pontifici coronationem Caroli & translationem imperij asserentium. Unus ferè Onuphrius, post octingentos annos Scriptor, hîc obstat, scribitque: *Carolus à Pontifice, unà cum Senatus populiq[ue] Romani suffragijs, Augustus appellatus*; addens: *id credibile esse, atque ita fieri decessisse*; ut suam potius opinionem, quàm rem factam, quod historici erat, referat. Cæteros, ut Sigebertum, Blondum, Leopoldum, Beluacensem, & Æneam Sylvium, non dissidere à nobis exponit Bellarminus: saltem Pontifici primas partes deferunt, quod Novatores non faciunt; minus certe Pontificem *Antichristum* vocant. Neque etiam hæc paucitas Scriptorum alijs triginta præstare debet. Confirmatur II. hæc sententia Catholicorum, testimonijs Pontificum, Cæsarum, ac Principum, qui Leoni Pontifici coronationem Caroli M. & translationem Imperij adscribunt; quos magno itidem numero introducit Bellarm. lib. I. c. 5. & 6. Res ipsa deinde posteritatis testimonio praxique evincitur.

Enimverò ex quo Carolus M. à Leone Pontifice consecratus coronatusque est Imperator, omnes exinde Imperatores, Cæsares ac Reges Romanorum ritè electi, paucis duntaxat exceptis, qui fati suis impediti, vel à Pontificis Romani Legato, vel ab Archiepiscopo aliquo, Vicario Pontificis munere fungente, uti id quoque à Pontifice constitutum est, consecrati, uncti, & coronati sunt: qui deinde confirmationem à Pontifice habuerunt. Id ut recognoscat Nifanius, qui hæc cum suis ex insito in Pontificem odio carpit, siltam ipsi paucis omnes Imperatores.

Igitur post Carolum M. Ludovicus Pius consecratus & coronatus est Remis in Gallia, à Stephano IV Romano Pontifice, anno 816. Lotharius Ludovici Pij filius, coronatus Romæ à Paschali II. Pontifice, 813. Ludovicus II. Lotharij filius, coronatus est Romæ à Sergio II. anno 844. Carolus Calvus Ludovici Pij filius coronatus est Romæ in æde S. Petri à Joanne VIII. anno 876. Ludovicus III. cognomento Balbus, filius Caroli Calvi, coronatus est Lugduni in Gallia à Joanne VIII. Carolus cognomento Crassus filius Ludovici Germaniæ Regis, coronatus est Romæ. Arnulphus filius Carolomanni, nepos Ludovici Germaniæ regis, coronatus est Romæ à Formoso Pontifice. Ludovicus IV. coronatus

natus est Romæ à Benedicto IV. Hi ex Carolina stirpe Imperatores. Succedunt ex Saxonum & Germanorum gente Imperatores; ex quibus Otto M. coronatus est Romæ in æde S. Petri à Joanne XII. Otto II. filius Ottonis I. coronatus est Romæ in Basilica Vaticana à Joanne XIII. Otto III. Ottonis secundi filius coronatus Romæ in æde S. Petri à Gregorio V. Henricus I. Rex Germaniæ coronatus Romæ in æde S. Petri à Benedicto VIII. Conradus II. Rex Germaniæ coronatus Romæ in Basilica S. Petri à Joanne XX. Henricus III. filius Conradi II. coronatus Romæ in æde S. Petri à Clemente II. Henricus V. coronatus Romæ in Basilica Vaticana à Paschali II. Lotharius II. Saxo, Imperatorum religiosissimus, coronatus Romæ in æde S. Petri ab Innocentio II. Fridericus Barbarossa coronatus Romæ in æde S. Petri ab Adriano IV. Henricus VI. Friderici primi filius, coronatus Romæ in æde S. Petri à Cœlestino. Otto IV. coronatus Romæ in æde S. Petri ab Innocentio III. Fridericus II. Romanorum Rex electus, confirmatus ab Innocentio III. coronatus vero ab Honorio III. Rudolphus Comes Habsburgensis, Austriacorum I. Imperator, confirmatus est à Gregorio X. in Concilio Lugdunensi, eâ lege, ut anno proximo Romam veniret consecrandus & coronandus. Carolus IV. Romæ in æde S. Petri coronatus à Cardinali Hostiensis, Legato Innocentij VI. Sigismundus filius Caroli IV. coronatus Romæ ab Eugenio IV. Fridericus III. coronatus Romæ in æde S. Petri à Nicolao V. Carolus V. coronatus est Bononiæ à Clemente VII. Pontifice. Habes hic tot præclaros Imperatores, & Romanorum Reges à Romano Pontifice consecratos, coronatosque, ut ex scriptoribus discere licet, qui in hanc rem ab Azorio & Bellarmino citantur: ceteri quo minus Romæ à Pontifice coronati sint, non est factum contemptu Pontificum, ut tu somnias, sed quia vel in schismate electi, aut quia Romam commodè adire non licuit, aut quia bellis, alijsque negotijs impediti fuere, aut quia protectiones in Italiam sumptuosæ, alijsque malis obnoxii. Interim Cæsares & Reges Romanorum consecrantur, unguntur & coronantur ab Archiepiscopis in Germania; quæ coronatio, uti & electio, Romanorum quoque Pontificum auctoritate constituta est: ita tamen, ut confirmationem à Pontifice, quod juri consentaneum est, consequantur.

Adversus hæc Nifanius scribit: *Vicunq; se ista habeant, hodie coronatio illa parvi fit; ut facto declararunt Imperatores, Rudolphus I. Maximilianus*

Maximilianus, I. Ferdinandus, I. Maximilianus, II. Rudolphus, I. Matthias, Ferdinandus II. & III. idque Goldasti, rabidi Calvinistæ, Servini Galli, Garserij, aliorumque scriptorum hæreticorum testimonijs comprobare audent. Sed quis hic non detestetur tuas calumnias in Augustos domus Austriacæ Imperatores? quos ritè electos, consecratos, unctos, & coronatos, totum veneratur Imperium: quemadmodum ex his vivus Leopoldus, gloriosissimus Imperator, ab Archiepiscopo Colonienfi consecratus, unctus & coronatus est. Quo minus Romam profecti nominati à te Cæsares, & ab ipso Pontifice coronati sint, causas jam dedi, quæ cum alijs Cæsaribus illis communes fuere.

At coronatio, inquis, Imperatores non facit. Ita est: sed potestas conferentis, aut eligentis id facit. Deus immediatè fecit Saulem & Davidem Reges, quos tamen per Samuelem Prophetam inungi voluit, ut per ritus & signa communicatæ à se potestatis Regiæ. Nullum tibi, tuisque, Nisani, in hoc munus relinquitur, quantumvis te Superintendentem & Episcopum feras: nisi textores tuos coronare & inungere placeat, uti Joannem Leidensem anabaptistam sartorem fecere Regem: sed nulla id potestate facies, qui ne potestatem quidem habes, ut aquam benedictam consecres, multo minus ut oleum, aut chrisma consecres, quo Reges inungantur. Potestas ergo per coronationem & consecrationem constituendi Carolum M. Imperatorem, & transferendi Imperium, penes Leonem Pontificem fuit, eadem communicata cum septemviris in eligendo, & cum Archiepiscopis in consecrando, ungendo & coronando: quemadmodum diximus Pontifices coronasse Imperatores per Cardinales Legatos.

Sed nunc redeamus ad ipsa principia, quæramusque, quo jure Leo Pontifex Carolum M. Imperatorem renunciarit, & Imperium à Græcis ad Francostranslulerit? id ut intelligas, in duobus consistit principijs. Quorum primum est, Pontificem Romanum esse totius Ecclesiæ, omniumque Christianorum Pastorem, à Deo immediatè constitutum: alterum est, summum hunc totius Ecclesiæ Pastorem, Rectoremque ita non modo privatis, sed etiam Regibus & Imperatoribus præesse, ut si causa fidei & necessitas Ecclesiæ exigat, possit regna & Imperia ab alijs ad alios transferre. Quam autem id conveniens & opportunum, & dignum meritis Caroli M. in Ecclesiam fuerit, multis exponit Baron. ad annum 500.

ex presenti & periclitanti Ecclesiæ statu : quando Exarchi umbræ erant suorum Cæsarum, & Irene mulier imperitabat, Oriente tot hæresibus lacerato. Unde Caroli coronatio, & Imperij translatio, divini prorsus consilij res fuit sapientum judicio. Et verò, penès quem illud consilium & cura prospiciendi Ecclesiæ? Sanè non apud populum Romanum, sed Pontificem : ut vel inde recognoscas, Caroli coronationem & translationem Imperij, Pontificis fuisse. Hæc principia, tot Theologorum libris & scriptis asserta, ex Scriptura, Concilijs & Patribus, oportebat te primum oppugnare & evertere : tu verò Andabatarum in modum hic pugnas, ac cæco ubique impetu ruis; omnia pervolvīs, & nihil solidè attingis: multa scriptorum, ex tua secta, testimonia congeris, quibuscū ut stultus in arena ædificas. Et quo non abis per maledicentiam in Pontifices?

Dicis : à Gregorio M. omnes Romanos Pontifices, in sedili *Antichristi* confedisſe, & quod consequens est, omnes inde Pontifices, cum primisque Hadrianum, & Leonem, à quo Carolus M. coronatus est, Imperiumque ad Francos & Germanos est translatum, fuisse *Antichristos* & *bestias* in Apocalypsi descriptas. Quam ipsammet Lutheri doctrinam notavimus supra. Ergò Imperium Romanum per Antichristum à Græcis ad nos translatum est, atque omnes illi Imperatores & Romanorum Reges, quos post Carolum M. à Romano Pontifice coronatos introduximus, ab Antichristo consecrati, uncti & coronati sunt. Tam hæc absurda, falsa, & insana ex tuæ doctrinæ principijs, quàm tu mendax es scriptor, & injurius in gentem nostram: quando Francos, in quos primò translatum est Imperium, constat fuisse Germanos, & origine primà ex hac regione, quæ est inter Rhenum & Visurgim, quam nunc Westfalia incolunt : quemadmodum id à Ferdinando Principe & Episcopo Paderbornensi, in Monumentis suis clarè post tot scriptores assertum est, & à nobis lib. 4. Westfalia Francicæ, de origine Francorum commonstrabitur. Ut vel inde hæc injuria gentis nostræ vindicanda fuerit. Quod enim summum fuit Pontificis Leonis beneficium, ac decus gentis nostræ; id ferò denuò, ac solum vobis sycophantis est summum maleficium, & probrum Francicæ nationis, & tot Imperatorum & Regum Romanorum, qui à Romano Pontifice, (quem *Antichristum* dicitis,) in hunc diem vel coronati, vel confirmati sunt.

Cætera, quæ hic Nisanius magno auctorum & Novatorum suorum strepitu

strepitu addit, aut nihil ad rem faciunt, aut pervulgata sunt, & centies re-
futata. Constat enim Imperium à Carolo M. in filios & nepotes, per suc-
cessionem hæreditariam transisse. Extinctâ deinde Carolinâ stirpe, Pon-
tificis auctoritate & beneficio, ad Saxones Germanosque translatum
esse: ex his primus Imperator Otto M. quem per easdem ineptias, scri-
bit Nifanius habuisse Imperium, & Primatum in Pontificem, à quo coro-
natus est: eò quòd Imperium in urbem Romanam, & patrimonium Pe-
tri habuerit. Perstitit deinde Imperium in Ottonis M. filio & nepote,
Ottone videlicet II. & III. Demum Ottone III. qui sine hærede erat filio,
facta est constitutio à Gregorio V. Pontifice, editumque decretum de
septem Electoribus, in quorum potestate esset electio Imperatoris; idq;
ob multas, graves, & iustas causas: quamvis alij id cum Onuphrio, post
obitum Friderici II. à Gregorio X. factum velint: sed prima verior sen-
tentia obtinet. Quâ super re præter Bellarminum aliosque scriptores,
eruditè exactèque Azorius p. 2. lib. 10. c. 3. quoquo tandem tempore, sal-
tem ad Pontificis auctoritatem jus Canonicum refert: ut Imperator
per electionem, & non per hæreditariam successionem, Imperio admo-
veatur. Sed hæc aliena nobis hoc loco, quibus Carolus M. propositus est,
dummodo post novum rursus & immortalis memoriâ dignum Pontifi-
cum Romanorum recolatur beneficium, quo imperium transtulere ad
Saxones, & electionem Imperatoris apud Germanos Septemviros, non
aliam gentem esse voluerunt. His beneficijs si addas, quos Apostolicos
viros, à Sergio Pontifice, cæteri exinde Pontifices in Germaniam mise-
rint, quo studio & labore Gregorius II. Magno illi Gregorio haud im-
par, cæterique, D. Bonifacium cum Apostolicis viris ordinarint ad con-
vertendas Germaniæ gentes ab idolorum cultu, quâ deinde sollicitudine
& studio Hadrianus & Leo Pontifex Saxoniam complexi, ut ad Christi
fidem tot barbari populi pervenirent; quantum non Apostolicæ sedi,
Germania & Saxoniam, ex memoria immortalium beneficiorum, obligata
est? quæ nunc hæresis adeo convertit in odium Pontificis, ut hæc omnia
vos ab Antichristo nobis præstita, scribere palàm, & apud populum, pro
mentiendi libidine, declamare audeatis. Quo vel satis declaratis, quam
degeneres filij, à majorum religione & pietate desciveritis. Et quando
tandem erit ut Deus convertat corda Patrum ad filios, & filiorum ad Pa-
tres? nisi postquam magistri illi errorum & præcones falsitatis, qui veri-
tatem Dei in injustitia detinent, scribere & loqui aliquando desierint?